

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sponsalia Et Matrimonium

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1726

§. I. De Cognatione Spirituali, orta ex Baptismo, & Confirmatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75229](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75229)

Triplex tamen ab hac Regula facienda exceptio est. 1. Si mater jure belli sit capta; nam tunc etiam foetus fiet mancipium, etsi mater tempore conceptionis illius libera fuerit: quod tamen non fit vi natalium, sed quia una cum matre captus fuit in bello justo, & sic beneficio matris captæ fuit servatus in vita. Sanch. D. 27. cit. n. 14. 2. Si pater propter ingratitudinem revocatur in servitute; nam eo casu etiam filij hoc patre nati post commissam ingratitudinem reducuntur in servitutem, etiam si ex matre libera orti fuerint l. si manusissus 2. §. filij C. de libertis, & eorum libertis: quod iterum non confurgit ex vi status materni, sed in poenam insignis

delicti paternæ ingratitudinis, ut cum Oroscio, & Padilla notat cit. Sanch. n. 13. 3. Si qui publicorum fervorum fabricis, seu alijs operibus publicis deputati, tanquam propriæ conditionis immemores, dominis se alienis, & privatarum ancillarum consortijs adjunxerint; nam eo casu etiam filij illorum, licet ex matre libera nati, sunt, & fiunt servi, sequentes quoad hoc conditionem patris ob hujus delictum l. fin. C. de Serv. fugit. Sanch. n. 12.

Quare dum dicitur, quod partus sequatur ventrem, intelligendum id est, quantum ex vi natalium, & si nulla alia causa accidat, quæ jubeat à Regula ista recessum facere.

TITULUS XI.

De Cognatione Spirituali.

Inter Impedimenta Matrimonialia præcipuum est Cognatio, quæ communiter triplex dividitur, videlicet Cognatio Spiritualis, Legalis, & Naturalis, seu Carnalis.

Hoc Titulo præ cæteris duabus, tanquam de digniore, agitur de Cognatione Spirituali. Unde fit.

§. I.

De Cognatione Spirituali, orta ex Baptismo, & Confirmatione.

S U M M A R I U M.

1. Cognationis Spiritualis Definitio.
2. Est inducta Jure solum Ecclesiastico.
3. Ratio consuevendi hoc Impedimentum.
4. 5. 6. Oritur ex sola collatione, & susceptione Baptismi, & Confirmationis.
7. Dirimit Matrimonium contrahendum, non verò contractum.
8. Est perpetuum.
9. Cognatio hæc olim triplex fuit, videlicet Paternitas.
10. Compaternitas.
11. Et Fraternitas.
12. Hujus ratio.
13. Filij duorum Compatrum etiam antiquo Jure poterant simul jungi Matrimonio.
14. Excepta persona, per quam ad Compaternitatem venit.
15. Item baptizans, vel suscipiens cum sorore baptizati.
16. Inter filios duorum Compatrum, si tales fuerint, per quorum unum ad Compaternitatem venit, Matrimonium antiquo Jure erat invalidum.
17. Imò etiam universim, si consuetudo peculiaris Ecclesiarum hoc improbasset.
18. Ratio dubitandi dissolvitur.
19. A marito ad uxorem refundebatur Cognatio spiritualis solum post Matrimonium consummatum.
20. Jure novo Tridentini Cognatio hæc restricta est.
21. Et primò quidem, sublata Fraternitate, mansit sola Paternitas, & Compaternitas, eaque directa tantum.
22. Statutum, ut in Baptismo imposterum tantum adhiberetur unus Patrinus, vel ad summum unus, & una.
23. Et præter hos nullus alius Cognationem Spiritualem contrahat, etsi baptizatum tetigerit.
24. 25. 26. Corollaria.
27. Hereticus baptizatus, vel tenens in Baptismo Cognationem Spiritualem contrahit.
28. 29. 30. 31. Non verò infidelis.
32. 33. 34. 35. Et hoc verum est, ut nequæ cum ipso Cognatio hæc contrahatur a fidele.
36. Ut fidelis suscipiens ex Baptismo eam Cognationem contrahat: requiritur intentio obeundi munus Patrini.
37. Opus est, ut baptizandum teneat, dum reverè Baptismum administratur.
38. Et quidem, ut fiat verè & formaliter.
39. Non tamen necesse est, ut pro baptizando respondeat.
40. Ex Baptismo, & Confirmatione invalida non oritur hæc Cognatio.
41. Patrinus in Confirmatione debet etiam ipse esse confirmatus.
42. Non impeditur à petitione debiti Pater baptizans.
43. Vel

43. Vel suscipiens prolem uxoris, vel communem in necessitate.
 44. Aut per ignorantiam probabilem Juris, aut facti.
 45. Vel qui materialiter eam suscipit.
 46. Si scienter, & extra necessitatem baptizet.
 Affirmant complures.
 47. Horum Argumenta.
 48. Defenditur, neque hoc casu incurri priva-

QUæritur 1. Quid sit Cognatio Spiritualis? *u.* Cognatio spiritualis est propinquitas quedam personarum, quæ ex statuto, & dispositione Ecclesie oritur ex administratione seu collatione, & susceptione quorundam Sacramentorum, nempe Baptismi, & Confirmationis, & Matrimonium inter personas ita propinquas dirimit. Ita Sanch. l. 7. de Matr. D. 54. n. 1. Tanner. tom. 4. D. 8. de Matr. q. 4. dub. 4. n. 64. Laym. l. 5. tr. 16. p. 4. c. 8. pr. Palao tr. 28. D. 2. p. 9. n. 1. Vall. hic n. 3. Pirhing. n. 1. Schambog. n. 2. König n. 1. Wiestner n. 1. Magnif. P. Schmier p. 3. de Matr. c. 3. n. 227. In hac definitione voces Propinquitas quedam personarum ponuntur loco generis; sicut enim generatio carnalis inducit propinquitatem personarum inter personas consanguineas, ita generatio spiritualis, ex qua Cognatio spiritualis oritur, inducit propinquitatem inter personas, ad hunc actum generationis spiritualis concurrentes *can. ita diligere 1. caus. 30. q. 3.* Cætera particula differentiam inter Cognationem legalem, & naturalem explicant, & simul triplici Dubio occasionem faciunt.

Dub. 1. Quo Jure inductum sit Impedimentum Cognationis Spiritualis? *u.* inductum est solo Jure Ecclesiastico, non naturali, vel Divino: *naturali quidem* non; quia oritur solum ex collatione, & susceptione Sacramentorum, quæ fundamentum in Jure naturali nullum habent, sed acceperunt esse solum ex institutione Christi. *Divino* autem; quia neque ex SS. Litteris, neque ex aliqua Ecclesie traditione, vel definitione constat, quòd à Christo auctore Sacramentorum novæ Legis ullius Sacramenti collationi, vel susceptioni ejusmodi Cognatio impediens, vel dirimens Matrimonium annexa sit. *Conf.* nam si Cognatio hæc inducta fuisset Jure naturali, vel Divino, Ecclesia illud restringere, aut ex parte tollere non potuisset *arg. can. inferior 4. dist. 21. & c. cum inferior 16. de major. & obed.* atqui hoc facit Ecclesia; neque enim æquè ampla hæc cognatio semper in Ecclesia fuit, ut ex dicendis patebit. Restat ergo, ut ex solo Jure Ecclesiastico ortum habeat. Statuta autem est *can. si quis filiastrum 2. can. de eo 5. Sc. caus. 30. q. 1. & toto hoc Titulo.*

Ratio constituendi hoc Impedimentum justissima fuit, eaque triplex apud

- tionem Juris petendi debitum.
 49. Solvantur Argumenta opposita.
 50. Sc. Impedimentum Cognationis Spiritualis incurrit etiam Laicus Baptizatus.
 54. Sc. Vel suscipiens aliquem extraneum ex Baptismo, vel Confirmatione.
 57. Dispensat in eo solus Pontifex.
 58. In Supplicatione exprimentum est, an illud proveniat ex Paternitate, vel Comparentate.

Sanch. l. 7. D. 45. n. 3. 1. Quia in Baptismo, & Confirmatione hæc Sacramenta recipiens accipit esse quoddam Spirituale, ad quod Baptizans, vel Confirmans concurret ut Pater, Patrinus verò, aut Patrina, nomine Ecclesie Baptizatum, vel Confirmatum suscipiens. ut Mater. igitur ut Patri, & Matri à filijs debetur reverentia, & propterea impediuntur à contrahendo inter se Matrimonio, ita & Baptizanti, aut Confirmanti, & assistentibus in Baptismo, & Confirmatione Patris à Baptizato, & Confirmato. 2. Quia inde contrahitur quoddam amicitia, ac familiaritatis vinculum; & hinc oportuit inter hos cognatos interdiceret Matrimonium, ut isto, cum extraneis inito, amicitia dilataretur in plures. 3. Quia esse Spirituale, quod per Baptismum, & Confirmationem accipitur, dignius est esse carnali, quod accipitur per generationem carnalem; igitur si ob hanc inter parentes, & filios dirimitur Matrimonium, debebat hoc etiam dirimi inter Baptizantem, & Baptizatum, Confirmantem, & Confirmatum, horumque Patrinos. Hinc male dixit Conradus Lagus in *Methoa. Jur. tit. de Nupt.* quòd prohibitio Matrimonij in Cognatione spirituali sine causa sit facta, eaque valeat autoritate Ecclesie, quantum potest.

Dub. 2. Ex quibus Sacramentis oritur Cognatio spiritualis? *Rationem dubitandi* faciunt textus *can. omnes 2. Sc. caus. 30. q. 1.* in quibus Symmachus, & Celestinus Summi Pont. dicunt, penitentes non minus fieri filios, & filias Spirituales eorum, à quibus absolvuntur, ac baptizati sunt filij, aut filia illorum, à quibus baptizantur, aut suscipiuntur in Baptismo. *Conf.* ex *can. si quis Sacerdos 9. q. 1. cit.* ubi peccatum, cum filia Confessionis commissam, dicitur adulterium, & incestus, simulque gravissimæ poenæ in istius complicem decernuntur.

Sed dicendum, quòd Impedimentum istud oritur ex sola collatione, & susceptione Baptismi, & Confirmationis, non verò aliorum Sacramentorum. Ita deciditur *c. fin. in fin. tit. in 6.* Rationem dat S. Thom. 3. p. in addit. q. 56. art. 2. quia licet etiam reliqua Sacramenta conferant suscipienti gratiam sanctificantem, quæ animæ esse Spirituale tribuitur, illam tamen solum conferunt

per modum alimentationis, sanationis, sive reconciliationis, solus autem Baptismus, & Confirmatio per modum generationis; nam S. Doctor duplicem generationem, sive natiuitatem hominis considerat: unam *uero*, quæ in foetus conceptione, & animatione consistit; alteram *ex utero*, quæ consistit in ejusdem in lucem editione. *Priori* respondet Baptismus, quo vita Spiritualis inchoatur; *posteriori* Confirmatio, quæ homo, per Baptismum vivificatus, in lucem, sive in conspectum, & aciem editur. Et hinc, ut à naturâ inductum est Impedimentum dirimens inter parentes, & filios in reverentiam Cognationis carnalis, ita Ecclesia simile Impedimentum induxit inter Baptizantem, & Baptizatum, Confirmantem, & Confirmatum, horumque Paternos, tanquam Spirituales eorum Parentes, in reverentiam Cognationis Spiritualis.

Ad Rationem dubitandi Cognatio illa, quæ ex Sacramento Pœnitentiæ oritur, & propter quam Sacerdotes Patres, & Pœnitentes filij, aut filiæ illorum Spirituales dicuntur, ut notat Clericat. *decis. 23. n. 1.* cum alijs, solum est Cognatio Metaphorica, & improprie dicta, cum, ut paulò antea mœnu, Sacramentum istud Gratiâ quidem conferat, non tamen per modum generationis, sed reconciliationis tantum: quæ ratio est, cur illi vim dirimendi, vel impediendi Matrimonium Ecclesia non tribuerit. *Ad Conf.* tale peccatum non est adulterium, vel incestus, sed tale appellatur propter irreverentiam, quæ per illud infertur Sacramento Pœnitentiæ, etiam, quando hoc tanquam medium ad illud non adhibetur; neque enim minus indecens est peccare cum filia Confessionis, ac cum alia verè cognata: & hinc S. Thom. *in 4. dist. 42. q. 1. art. 2.* Turrecr. *in Summ. 30. q. 1. art. 2. n. 4.* Sanch. *l. 7. D. 55. n. 4.* Conink *D. 32. n. 23.* & alij docent, circumstantiam hanc in Confessione necessariò aperiendam.

Dub. 3. Quam vim dirimendi Matrimonium habeat Cognatio Spiritualis? *re.* distinguendo: Vel enim supervenit Matrimonio jam contracto, vel hujus contractum antecedit. *si primum*, ut quia alter conjux fuit Paternus alterius in Confirmatione, aut levavit de Sacro Fonte filium alterius, vel communem utriusque, certum est: Matrimonium præcedens dissolvi non posse; sed ad summum is, qui in culpa fuit, privatur jure exigendi debitum conjugale: quod examinabitur *infra n. 42. & seqq.* *si secundum*, Cognatio hæc dissolvit Sponsalia de futuro, & reddit incapaces ita conjunctos ad Matrimonium contrahendum, sicut affinitas, & cognatio naturalis. Host. *in c. veniens 6. de cognat. spirit.* Joan. Andr. *ibid. fin.* Anchar. *n. 2.* Alex. de Nevo *in c. 2. eod. n. 5.* Rosell. *V. Impedimen-*
R. P. Schmalzgrueber L. IV.

tum Imped. 6. n. 16. Sanch. *l. 7. de Matr. D. 54. n. 5.*

Estque Impedimentum istius Cognationis perpetuum, ac proinde non extinguitur morte personæ, quæ mediante contracta est, prout in Affinitate, & reliquis Impedimentis contingit; Jura enim absolute hoc Impedimentum statuunt, nec invenitur textus id limitans ad casum superstitis ejus personæ. *Conf.* nam in linea transversali Impedimentum Cognationis Legalis temporale est, quia Jura id statuentia sic explicant, ergo cum in Cognatione Spirituali nulla fiat exceptio, sine limitatione perpetuum illud erit, Sanch. *l. cit. n. 3.*

Quamobrem, licet moriatur baptizatus, vel confirmatus, & sic eo ipso desinat Paternitas, remanet tamen Compaternitas Spiritualis inter baptizantem, confirmantem, ac Paternos, & inter parentes baptizati, ac confirmati. König *hic n. 18.*

Quæritur 2. Inter quos Cognatio Spiritualis orta fuerit Jure antiquo Decretalium? *re.* isto Jure ad plures personas extendebatur, quam novissimo Tridentini; nam Jure illo tres fuerunt istius Cognationis species, videlicet Paternitas, Compaternitas, & Fraternitas.

Paternitas alia erat Directa, alia Indirecta. *Paternitas Directa* dirimebat Matrimonium inter baptizantem, & baptizatum, inter Confirmantem, & Confirmatum; nec non inter Patrem baptizati, vel confirmati, & baptizatum, vel confirmatum *can. de eo 5. caus. 30. q. 1. can. ita diligere 1. caus. cit. q. 3.* *Indirecta* dirimebat Matrimonium inter baptizatum, vel confirmatum, & baptizantis, vel confirmantis, aut Patrini, siquam habebat, uxorem, antecedenter carnaliter cognitam *c. nedum 1. b. tit. in 6.* cum enim uxor una caro cum viro suo reputetur, statutum fuit, ut Cognatio, contracta à viro, referretur in uxorem illius;

Compaternitas erat & ipsa duplex, eademque rursus vel Directa, vel Indirecta. *Directa* dirimebat Matrimonium inter baptizantem, vel confirmantem, & Paternos ex una, & inter baptizati, vel confirmati parentes ex altera parte *can. siquis 3. caus. 30. q. 4. c. Martinus 4. & c. veniens 6. h. tit.* *Indirecta* dirimebat Matrimonium inter parentes baptizati, vel confirmati, & inter baptizantis, confirmantis, aut patrini uxorem, antehac cognitam *can. siquis cit. & can. sollicitatur 1. q. 4. cit.* Vi istius Cognationis baptizans, confirmans, & Patrini dicebantur *Compatres*, & uxores eorum *Commatres* baptizati, vel confirmati cum hujus parentibus naturalibus.

Fraternitas denique contrahebatur inter filios carnales baptizantis, vel confirmantis, aut patrinatorum ex una, & inter ipsum baptizatum, vel confirmatum ex altera parte; cum enim baptizans, confirmans,

& patrinus sint Compatres, sequitur, quòd filij eorum sint *Confratres* baptizati, & confirmati *can. Pitacium 2. & can. non oportet 3. caus. 30. q. 3. c. tua nos 7. h. tit. & c. vedum 1. eod. in 6.*

12 Ratio hujusmodi personas ad Matrimonium inter se contrahendum inhabiles reddendi fuit tum reverentia, quæ baptizantibus, confirmantibus, & patrinis à filijs spiritualibus maxima debebatur, & semper, præsertim in primitiva Ecclesia, consueverat exhiberi, adeo, ut inter Christianos Zelus, & contentio ob eam causam esset, à quo quispiam baptizatus esset, ut testatur Apostolus *1. Corin. 3.* tum verò conjunctio animorum, & familiaritas, quæ ex hujusmodi cognatione inter carnales baptizantis, confirmantis, & patrinorum filios, & inter baptizatum, vel confirmatum fuit orta; nam propter has maximè causas conjugia Cognatione naturali dirimuntur.

13 Dub. 1. Utrum filij duorum Compatrum antiquo Jure potuerint simul jungi Matrimonio? *4.* per *can. post susceptum 5. caus. 30. q. 3.* licebat quidem jungi genitis ante Compaternitatem, non verò genitis post illam. Sed hic Canon per *can. super quibus 4. q. cit.* (cujus Constitutio, ut notat Gloss. in *c. utrum 1. V. posterius h. tit.* est posterior Constitutione *can. post susceptum cit.* licet istam Gratianus in Decreto suo postposuerit) correctus est; nam *cit.* Constitutione statutum est, ut deinceps filij Compatrum, sive ante, sive post Compaternitatem geniti essent, simul conjungi possent in Matrimonium, exceptà illà tantùm personà, per quam ad Compaternitatem venit, sive per quam Compatres effecti sunt: quæ Constitutio renovata etiam est ab Alexandro III. *c. utrum cit.* cum exceptione tamen, nisi consuetudo justa, & legitime præscripta, ex cujus transgressione meritò scandalum oriri posset, aliter se habeat.

14 Dixi, Exceptà illà personà, per quam ad Compaternitatem venit, videlicet personà baptizati, vel confirmati; nam iste ante Trid. non poterat conjungi Matrimonio cum aliquo ex filijs baptizantis, vel Patrini levantis ex Baptismo, sive isti ante Compaternitatem, sive post illam geniti essent. Abb. in *c. tua nos 7. h. tit. n. 2.* Vivian. *ibid. in Rational.* Fagnan. in *c. utrum 1. eod. n. 1.* Barbof. *ibid. n. 1.* & expressè habetur *c. tua nos cit.* quia isti ad invicem sunt Confratres spirituales: & hinc sicut inter fratres carnales, & eorum forores non potest esse Matrimonium, ita nec inter fratres, & forores spirituales.

15 Aliud est de baptizante, & suscipiente ex Baptismo; nam baptizans laicus, vel suscipiens ex Baptismo potest contrahere Matrimonium cum foree baptizati, vel levati ex Baptismo. Abb. in *c. 1. cit. n. 4.*

Alex. de Nevo *n. 4.* Vivian. *7. separantur*, Fagnan. *n. 1.* Pirh. *hic n. 5. not. 2.* Schambog. *n. 4.* Item pater potest contrahere Matrimonium cum filia spirituali filij sui; quia cognatio spiritualis à patre descendit in filium, non verò à filio ascendit ad patrem, ut notant Abb. Fagn. Pirh. Schamb. *l. cit.*

Dub. 2. Utrum Matrimonium inter filios duorum Compatrum antiquo Jure fuerit solum illicitum, an verò etiam invalidum? Certum est invalidum fuisse, si tales fuerint, per quorum alterum, vel utrumque parentes ad Compaternitatem pervenerunt, ut patet ex *c. super eo 3. h. tit.* ubi jubentur separari ita conjuncti.

Dubium est de ijs, per quorum neutrum parentes venerunt ad Compaternitatem, si consuetudo peculiaris Ecclesiarum ejusmodi Matrimonia improbet. *Rationem dubitandi* facit textus *c. quod super his fin. de consang. & affinit.* ubi negatur consuetudinis vis tollendi Impedimenta inducta à Jure; atqui si tollere non potest inducta, etiam non potest illa inducere; nam ejusdem potestatis utrumque est.

Sed respondendum est, ea ante Trid. in tali loco, ubi vigeat ejusmodi consuetudo, fuisse invalida, ut colligitur ex *c. super eo cit.* ubi Pontifex præcipit, consuetudinem loci servandam in tali casu; nam etiam consuetudo, si vel approbata expressè à Summo Pont. vel saltem legitime præscripta sit, vim habet inducendi Impedimenta tum Impedientia, tum Dirimentia Matrimonium, ut dictum est *suprà Tit. 1. n. 372.* & ratio est; quia consuetudo approbata à Summo Pont. expressè vel tacitè per hoc, quòd habeat omnia requisita ad consuetudinem legitime præscriptam, habet vim Constitutionis Apostolicæ, seu Canonice: sicut igitur per hanc induci potest Impedimentum dirimens Matrimonium, ita & per consuetudinem sic approbatam. In nostro casu consuetudo expressè est approbata à Pontifice in *c. super eo cit.*

Ex quo patet responsio ad rationem dubitandi *Neque dicas*, ejusmodi consuetudinem non posse esse rationabilem, nequè legitime præscriptam, cum sit contra Jus Divinum, & à Jure specialiter reprobetur *c. de Francia 1. de Sponsal.* ubi Gallus quidam, qui uxorem dimiserat, & aliam duxerat, existimans primum Matrimonium esse nullum, eo quòd in illo contrahendo non servavit Legem, i. e. consuetudinem patriæ, cogitur redire ad primam uxorem, & pœnitentiam agere, tanquam transgressor Legis Evangelicæ. Nam contrà est, quia in *c. cit.* solum reprobatur consuetudo, quæ non est legitime præscripta. Cæterum, quòd consuetudo, de qua agit *c. super eo cit.* non sit contra Jus Divinum, aut irrationabilis, ex eo patet, quia est approbata à Pontifice in *eod. cap. quapp*

quam approbare Pontifex non potuisset, si illa contra Jus Divinum, & rationem pugnarer.

19 **Dub. 3.** Quando Cognatio Spiritu-
lis antiquo Jure à marito, alterius filium sus-
cipiente contracta cum parentibus istius na-
turalibus, extensa fuerit ad uxorem ejus-
dem? **R.** Si post Matrimonium, carnali
copula consummatum maritus talium pa-
rentum filium susceperit ex Baptismo, pro-
ut expressè habetur *c. Martinus 4. b. tit.*

Ex quo sequitur, si vir ante Matrimo-
nium contractum, vel post contractum quid-
dem, sed nondum consummatum suscepit
ejusmodi baptizatum, patrem istius, mor-
tua sua uxore, posse, & potuisse etiam de
Jure antiquo ducere viduam Patrini filij sui
relictam. *Ratio est*, quia uxor Patrini Com-
mater solum efficitur, quando facta fuit cum
illo una caro; atqui ante Matrimonium con-
tractum, vel post contractum quidem per
verba de presenti, sed nondum consumma-
tum, una caro cum viro suo facta non est;
igitur Commater effecta non est, & confi-
nec de Jure antiquo Impedimentum contraxit
respectu Patris baptizati, quem maritus illius
ante Matrimonium contractum, vel con-
summatum è Sacro Fonte suscepit.

20 **Quæritur 3.** Inter quosnam Cognatio
Spiritualis ex Baptismo, & Confirmatione
contrahatur Jure novo Tridentini? **R.**
Hoc Jure, prout videre est *sess. 24. c. 2. de
reform. Matr.* ad tollenda animarum pericu-
la, scandala, aliæque incommoda, quæ ex
Cognationis istius ita latè extensæ, ignora-
tione in Ecclesia orta sunt, Cognatio ista,
vel saltem vis dirimendi Matrimonium,
quam Jure antiquo habuit, tribus potissi-
mum modis restricta est. Nam

21 **1.** Statutum est, ut Matrimonium rati-
one Baptismi imposterum non dirimatur,
nisi inter baptizantem, & baptizatum; in-
ter Patrimum ex Sacro Fonte levantem, &
baptizatum, tanquam inter patres, & filios,
vel filias spirituales; quæ Cognatio etiam
hodie *Paternitas* dicitur: & denique
inter baptizantem, vel patrinum ex una,
& baptizati patrem, ac matrem ex altera
parte, tanquam inter Compates, illos
quidem Spirituales, hos verò carnales, quæ
Cognatio propterea etiamnum *Compaterni-
tatis* nomen retinuit. Ipsa verò *Fraterni-
tatis*, uti & *Paternitas*, & *Compaternitas in-
directa*, saltem quatenus Conjugij impedi-
mento fuere, omnino sublatae sunt: nam
cætera impedimenta omnia inter personas,
inter quas Jure antiquo ex Baptismo orieba-
tur Impedimentum dirimens, laudata Syno-
dus *c. 2. cit. in fin.* abrogata voluit. Quod
ipsum intelligendum vult Sacra Synodus de
Cognatione orta ex Confirmationis Sacra-
mento; nam etiam de isto statuit, ut dein-
ceps cognatio Spirituality ex ea orta Matri-
monium non dirimeret, nisi inter confir-

mantem, vel patrinum ex una, & inter confir-
matum, istiusque patrem, & matrem
ex altera parte.

2. **Præcipit Sacra Synodus**, ut in
Baptismo imposterum unus tantum Patrinus,
& ad summum unus, & una, à pa-
rentibus electi, adhibeantur, eorumque,
postquam de contracto Cognationis Spiritu-
alis Impedimento admoniti à Parocho ba-
ptizante fuerint, nomina in Libro descri-
bantur, Addidi in *Baptismo*; nam in Confir-
matione unus, vel una tantum adhiberi po-
test, ut notant *Suar. in 3. p. q. 72. art. 10.*
Bonacin. de matr. q. 3. p. 5. §. 2. n. 31. *Bar-
bos. de Offic. Episc. alleg. 30. n. 43.* *Gonzal. in
c. fin. n. 10. in fin. b. tit.* *Wiestner hic n. 7.*
§. 2. & patet ex *c. fin. princ. b. tit. in 6.* *Neque
obstat*, quòd S. Synodus *7. ea quoque De-
cretum de Baptismo* extendat etiam ad Con-
firmationem; nam *7. cit.* agitur solum de per-
sonis, Cognationem Spiritualem contrahen-
tibus, non autem de numero Patrinorum;
neque etiam est credibile, quòd Concilium
istud, utpote cujus intentio fuit cognatio-
nem Spiritualem restringere, numerum Pa-
trinum, à *c. fin. cit.* constitutum, voluerit
ampliare.

3. **Ordinârunt cit. Concilij PP.** ut 23
casu, quo præter unum tantum, vel unam
designatos alij baptizatum tetigerint, Cognatio
Spirituality ab his nullo modo contraha-
tur; nam Jure antiquo, etsi prohibitum
fuerit, ut plures Patrini in Baptismo, & Con-
firmatione adhiberentur *can. non plures 101.*
de consecr. dist. 4. si tamen plures fuissent ad-
hibiti, omnes contrahebant Cognationem
Spiritualem impediendam, ac dirimentem
Matrimonium, ut constat ex *c. fin. cit.*

Ex his sequitur 1. baptizatum, vel 24
ipsum patrem hodie non impediri contrahere
Matrimonium cum uxore levantis, aut bap-
tizantis. *Navar. Man. c. 22. n. 39.* *Suar. 3.
p. q. 67. art. 8. col. 3. §. secundò explicat.*
Henriq. l. 12. de Matr. c. 11. n. 2. *Sanch.
l. 7. de Matr. 54. n. 11.* *Gonzal. in c. 1. b.
tit. n. 4.* *Zœl. hic n. 4.* *Engl. n. 3.* *König n.
6.* & constat ex *Motu proprio Pij V. incipit
Cum illius vicem edito 4. Cal. Dec. 1566.* ubi hic
S. Pontifex, cum dubitatum à quibusdam
fuiisset, an cognatio Spirituality, contracta à
viro, transfundatur à viro in uxorem, &
vicissim, ut olim, declaravit, non trans-
fundi, quòd Tridentinum in suo Decreto
expressè decidat, Cognationem hanc non
contrahi ab alijs personis, præter ibi nume-
ratas, inter quas non continetur uxor pa-
trini, vel baptizantis.

Sequitur 2. Hanc Cognationem etiam 25
non contrahi inter ipsosmet Patrinus; & hinc
si vir, & foemina simul Patrini sint, possunt
inter se Matrimonio jungi; quia etiam Jure
antiquo impedimentum inter eos nullum
intercesserat, & Trid. dum permisit, ut unus,
& una simul esse Patrini possent, Cognatio-
nem

nem istam non extendere, sed coarctare voluit. Quare, dum idem Tridentinum *sess. 24. c. 2. de reform. Matr.* sic ait: *ad summum unus, & una baptizatum de Baptismo suscipiant, inter quos, ac baptizatum ipsam Cognationem contrahatur, illius particulæ, inter quos, sensus non est, quasi ipsi Patrini inter se contraherent Cognationem, sed quòd illam contrahant cum personis ibi nominatis, nempe cum baptizato, & ejus parentibus.* Ita cum Navar. *Suar. §. cit. Sanch. n. 12. & alijs supra cit.* Gonzal. *in c. fin. h. tit. n. 10.* Barbof. *in c. eod. n. 3.* Passerin. *in c. 1. ibid. in 6. n. 9.* Et hinc

26 *Sequitur 3.* Si vir, & uxor simul alienum partum levent de Sacro Fonte, nullatenus eos privari jure exigendi debiti; quia nullam contrahunt inter se Cognationem. *Sanch. l. cit. n. 13.* Bonacin. *de matr. q. 3. p. 5. §. 2. n. 6.* Zoef. *n. 4.* König *n. 7.* Reiffensuel *n. 12.*

Sequitur 4. Nec inter baptizantem, vel confirmantem, & levantem ullum nasci impedimentum; cum etiam de his nulla fiat mentio à Trid. König *n. 8.* Reiffensuel *l. cit.*

Sequitur 5. Nec inter baptizatum, aut confirmatum, & baptizantis, confirmantis, aut levantis filiam ullam hodie intercedere Cognationem spirituales, saltem talem, quæ impedimentum sit contrahendi inter illos Matrimonij. Barbof. *de Offic. Episc. alleg. 30. n. 56.* Gonzal. *in c. 1. h. tit. n. 4.* Zoef. *hic n. 4.* König *n. 9.* Reiffensuel *n. 12. cit.*

27 *Queritur 4.* An Hæreticus, vel etiam Infidelis contrahat Cognationem istam, si hic baptizet aliquem infantem, vel illius infans baptizetur? *Certum est,* quòd eam contrahat Hæreticus, si baptizet, vel teneat in Baptismo prolem Catholicæ, vel Catholicæ baptizet, aut teneat ipsius prolem. *Sanch. l. 7. de matr. D. 60. n. 2.* Zoef. *hic n. 5.* Pirhing *n. 40.* Schambog. *n. 34.* König *n. 10.* Vincent. *Petra tom. 2. comment. fol. 442. n. 13. fin.* Ratio est, quia character Baptismi est insignitus, ac proinde capax Cognationis Spirituales, & Legibus Ecclesiæ subijcitur. Et quamvis peccet fungens Patrini munere, nullibi tamen expers efficitur hujus muneris obeundi: ac proinde verus Patrinus. Controversia potissimum est de Infideli, eaque duplex: atque hinc est

28 *Dubium 1.* An Infidelis baptizans, vel suscipiens in Baptismo, vel Confirmatione filium fidelis, contrahat cognationem Spirituales cum persona baptizata, vel confirmata, & ejus parentibus? De utroque affirmat Archidiac. *in c. 1. n. 1. h. tit. in 6.* Alij cum Gloss. *in can. in baptisinate 102. V. suscipere de consecr. dist. 2. Angel. V. Baptismus 8. n. 1. & V. Matrimonium 3. Imped. 7. n. 10.* Sor. *in 4. dist. 4. q. un. art. 5.* Henriq. *l. 12. de Matr. c. 3. n. 4. v. tertio junct. Comment. lit. F. & c. 11. n. 2.* & videtur hoc probari 1. pari-

tate cum Hæretico, qui, si baptizet; vel suscipiat aliquem ex Baptismo, cognationem contrahit secundum dicta *n. præc. 2.* Paritate cum Impedimento criminis quòd secundum dicta *Tit. 7. n. 2. & 46.* contrahitur inter mulierem Christianam, & virum infidelem, etsi iste Lege Ecclesiastica, Impedimentum constituyente, non teneatur. 3. Per Catechismum contrahitur vera Cognatio Spirituales *c. per Catechismum 2. h. tit. in 6.* ergo nondum baptizatus est capax Cognationis Spirituales. 4. Puer baptizatus ab infideli, recipit verè ab illo esse Spirituales; ergo manet verè filius Spirituales ejusdem, ac proinde vera cognatio contrahetur. 5. Ex Baptismo valido oritur Cognatio; est autem validus Baptismus collatus etiam ab infideli; ergo &c.

Sed dicendum, ab infideli Cognationem Spirituales neutiquam contrahi, si ipse baptizet, si ve baptizatum, vel confirmatum ab alio suscipiat. Ita *S. Thom. in 4. dist. 42. q. 1. art. 3. q. 1. ad 3.* Durand. *ibid. q. 1. n. 9. fin.* Alex. de Nevo *in c. 5. h. tit. n. 12.* § 13. Sylv. *V. Matrimonium 8. q. 7. dist. 12.* Navar. *Man. c. 22. n. 36.* Carrer. *l. 2. de Sponsal. c. 8.* Sanch. *l. 7. de Matr. D. 60. n. 7.* § 8. Pont. *l. 7. de matr. c. 40. n. 2.* Conink *D. 32. n. 25.* Laym. *l. 5. tr. 10. p. 4. c. 9. n. 2.* Gonzal. *in c. fin. h. tit. n. 9.* circa med. Passerin. *in c. 1. n. 4. eod. in 6.* Zoef. *hic n. 5.* Pirhing *n. 35.* Schambog. *n. 34.* König *n. 10.* Wiefner *n. 14.* Vincent. *Petra l. cit. n. 13.* Magnif. *P. Schmier p. 3. de matr. c. 3. n. 254. § 255.* Ratio est, quia sicut nondum natus secundum carnem incapax est Cognationis carnalis, ita nondum natus secundum spiritum incapax est Cognationis Spirituales; neque minus absurdum est aliquem esse patrem spirituales ejus, qui ante ipsum spiritualiter natus est, ac absurdum est esse patrem carnalem, qui nondum natus secundum carnem est.

Proceditque hoc, etiamsi talis baptizans, vel suscipiens Catechumenus sit; nam licet talis per Baptismum flaminis jam acceperit gratiam sanctificantem, tamen nondum mediante visibili Sacramento Baptismi spiritualiter regeneratus est, ut adeò adhuc Cognationis Spirituales sit incapax. *Sanch. l. cit. n. 9. & ab eo cit.* Neque refert, etiamsi postea infidelis, baptizans, vel suscipiens ex Baptismo, etiam ipse baptizetur; quia nec tum contrahit cum baptizato, vel suscepto, & ejus parentibus Cognationem Spirituales, sed potest adhuc cum his contrahere Matrimonium, nisi aliunde impediat. *Sanch. n. 10.* Laym. *n. 2. cit. v. ex quo.* Ratio est, quia fundamentum, ex quo talis Cognatio oriri deberet, nempe Baptismus præteritus, non amplius existit; igitur licet tum adsit capacitas in subjecto, non tamen operari in eo cognationem spirituales poterit, quippe quæ imitatur cognationem car-

paterna, quæ oriri non potest, nisi existente eo, in quo fundatur.

Neque obstant Argumenta allata in oppositum. *Ad 1.* negatur paritas; nam infidelis nullo modo subicitur Legibus Ecclesiæ, quibus tamen afficitur Hæreticus, cum per Baptismum jam sit spiritualiter natus, & ingressus Ecclesiam; ergo licet infidelis cognationem spirituales ex Baptismo non contrahat, contrahet tamen illam Hæreticus, cum nullo Jure ad eam reperitur factus inhabilis. *Ad 2.* Poenali illa Constitutione, ut *l. cit.* dixi, afficitur directè sola mulier Christiana, indirectè solum vir infidelis, quod Matrimonium requirit, ut uterque contrahens sit habilis ad contrahendum. *Ad 3.* Cognatio, quæ ex Catechismo confurgit, est valde imperfecta, ac dispositio quædam ad perfectam, quæ ex Baptismo confurgit: ac proinde mirum esse non debet, si Ecclesia sic statuerit, contrahatur ante Baptismum, & à nondum baptizatis. *Ad 4.* Non satis est recipere esse ab alio, ut recipiens filius illius dicatur; sed necesse est, ut recipiat esse à principio viventi simili in natura: quod non fit, cum Infidelis baptizat, vel suscipit ex Baptismo. *Ad 5.* præter hoc, quod Baptismus debeat esse validus, ad contrahendam cognationem Spirituales requiritur in subiecto capacitas ejus contrahendæ.

32 Dub. 2. An Infidelis sit capax Cognationis passivæ, ut si fidelis baptizet, vel teneat in Baptismo prolem parentis infidelis, fidelis cum isto contrahat cognationem, quamvis iste cum baptizante, vel tenente non contrahat? Affirmativam defendit Gloss. in *c. pervenit 1. v. ex lavacro caus. 30. q. 1.* Rosell. *v. Impedimentum Imped. 6. n. 26.* Angel. *v. Matrimonium 3. imped. 7. n. 10.* Sylv. *v. eod. 8. q. 7. dist. 12.* Henric. *l. 12. de Matr. c. 11. n. 3. fin.* & plures alij apud Sanch. *l. 7. de matr. D. 60. n. 30.* Rationem dant; quia quamvis infidelis ex parte sua sit expers cognationis spiritualis, at fidelis tamen illius est capax, & subiectus Legi Ecclesiasticæ, statuenti, ut quicumque baptizans, vel susceptor illam contrahat; igitur ex parte sua eandem contrahet, tanquam verè baptizans, verusque susceptor. *Conf.* Impedimentum criminis, licet infidelem non afficiat, afficit tamen fidelem; igitur etiam Cognatio spiritualis.

33 Sed dicendum, infidelem etiam esse incapacem Cognationis spiritualis passivæ; ac proinde nec fidelis baptizans, vel suscipiens prolem parentum infidelium, cum his contrahet cognationem aliquam. Ita Durand. in *4. dist. 42. q. 1. n. 9. fin.* Alex. de Nevo in *c. 5. b. tit. n. 13.* Henric. de Boich in *c. 6. eod. n. 2.* Sot. in *4. dist. 42. q. 1. art. 3. §. postrema.* Palacios *ibid. D. 1. col. 27. §. non me lateo.* Barth. à Ledesma. *de Matr. dub. 46. post 2. concl. nos. 1.* Sanch. *D. 60. cit. n. 14.*

& alij *n. 29.* allegati. Ratio est, quia Cognatio spiritualis non minus, quam carnalis reciproca est; ergo hoc ipso, quod infidelis eam non contrahat, etiam cum ipso illam non contrahet fidelis.

An verò, si postea proles baptizata pater Sacramentum Baptismi suscipiat, ex eo tempore cognationem spirituales contraxisse censeatur cum persona baptizante, confirmante, & patris suæ proles baptizata, non conveniunt DD. Conink *D. 32. n. 27.* & Laym. *c. 9. cit. n. 3.* affirmant; negat cum Alex. de Nevo, Barth. à Ledesma, & Gallego Sanch. *n. 15.* & quidem verisimilius; quia quod à principio irritum fuit, convalescere nequit per tractum temporis *Reg. non firmatur 18. in 6.* Ex quo idem Sanch. *n. 16.* infert, inter baptizantem, vel suscipientem, & parentes illos infideles, si postea baptizentur, posse consistere Matrimonium. Aliud est de prole parentum infidelium baptizata, vel ex Baptismo suscepta; cum enim respectu hujus nullum adsit impedimentum, quin cum ea baptizans, & susceptor statim contrahat Cognationem, inter hunc, & illam nullo casu poterit consistere Matrimonium.

Ad Argumentum *n. 13.* propositum, non sufficit, quod Cognationis spiritualis capax sit fidelis, nisi etiam alterum extremum, cum quo contrahenda illa est, illius sit capax. *ad Conf.* negatur paritas; nam Cognatio ex natura sua est relatio reciproca, & inveniri nequit, nisi inter extrema habilia: at Impedimenta alia effectum suum habere possunt, quamvis una solum persona sit impedita, licet ex parte alterius nullum sit Impedimentum, Patet ex Impedimento Ligaminis, quod, ut impediatur, & dirimat Matrimonium, sufficit ex una parte existere.

Quæritur §. Quid requiratur, ut fidelis suscipiens ex Baptismo, vel Confirmatione cum suscepto contrahat Cognationem spirituales? *n. 1.* Requiritur intentio obeundi munus Patrini; sicut enim baptizans sine intentione baptizandi non baptizat verè, neque contrahit Cognationem spirituales, ita nec levans sine intentione verè obit munus Patrini, aut cognationem contrahit. Sanch. *l. 7. de Matr. D. 58. n. 4.* Conink *D. 32. n. 28.* & alij apud istos. Non autem necesse est, ut intentio hæc explicite feratur in Cognationem spirituales; quia ex natura connexorum ad intentionem unius sequitur etiam alterum, quod illi necessario connexum est. Et hoc verum est, etsi levans, habens voluntatem præstandi munus Patrini, protestetur, se nullo modo velle contrahere Cognationem spirituales; nam hac protestatione non obstante, adhuc eandem contrahet, cum ab ipsius voluntate, ac potestate non dependeat unum ab altero pro libitu separari in ijs, quæ Statuto, vel

authoritate Ecclesie connexa sunt. Sanch. n. 4. cit. Conink n. 28. König hic n. 13. Schambog. n. 27. Reiffenstuel n. 25.

27. Requiritur, ut Patrinus baptizandum, aut confirmandum teneat, dum Baptismus, aut Confirmatio revera administratur. Conink n. 28. Hinc quando puer domi antea, necessitate sic compellente, privatim baptizatus est, is, qui postmodum in Ecclesia, dum solennitates suppleantur, eundem tenet, hanc Cognationem non contrahit, cum dici non possit illum ex Baptismo suscepisse. Sanch. n. 5. Conink n. 24. Gonzal. in c. 5. h. tit. n. 4. in fin. Barbof. in c. 1. eod. in 6. n. 8. Passerin. ibid. n. 7. Zoel. hic n. 12. König n. 14. Reiffenstuel n. 17. & sic decisum fuisse à S. Congr. testatur Corrad. prax. dispens. l. 3. c. 2. n. 6. Ex quo sequitur, casu, quo iteratur Baptismus sub conditione, quia dubitatur, an prius collatus fuerit validus, si postea constet, fuisse validè collatum, non contrahi Cognationem. At dum id non constat, Cognationem Ecclesia præsumet. Sanch. n. 6. Gutier. c. 100. n. 10. Reiffenstuel hic n. 18. Quod intelligo, quando verum est dubium; nam si tale non sit, sed in utramque probabilis detur, quisque eligere potest partem, quam vult, & sic dubium resolvere. Sanch. n. 7.

38. Requiritur, ut Patrinus eum, qui baptizatur, vel confirmatur, in ipso actu Baptismi, vel Confirmationis formaliter, & verè teneat, aut si in Baptismo consuetudo loci habeat, ut solus Sacerdos in actu Baptismi teneat, vel immergat, saltem immediatè ex manibus Baptizantis suscipiat, ac lever; nam teste D. Antonin. 3. p. tit. 1. c. 13. §. 3. in aliquibus locis Baptismus celebratur per aquæ infusionem, Patrinis puerum sustentantibus, in alijs autem tenet puerum baptizans, & statim tradit Patrinis. Sufficit ergo, si Patrinus baptizatum de manu baptizantis statim suscipiat: imò, si baptizandum Sacerdoti præsentet eo fine, ut illum baptizet; quia, quæ in continenti fiunt, videntur inesse l. lecta 40. ff. si cert. petat. Conink D. 32. n. 28. Fagn. in c. veniens 6. b. tit. n. 12. & seqq. Vincent. Petra tom. 2. fol. 444. n. 23. & hoc teste resolvit S. Congr. 1688. & confirmat praxis. Ex quo sequitur 1. Quòd non sufficiat sola assistentia, vel responsio, aut sponso ad interrogationem baptizantis. Sanch. D. 56. n. 5. Bonacin. §. 2. n. 14. Pal. tr. 19. D. un. p. 11. §. 2. n. 3. Fagnan. in c. veniens cit. n. 4. Gonzal. ibid. n. 2. Barbof. in c. fin. in 6. n. 6. Zoel. hic n. 11. Reiffenstuel ibid. n. 26. 2. Non sufficit, mediatè suscepisse baptizatum: & propterea nec compater, nec commater Cognationem Spiritualem contraheret, si hæc baptizatum primùm è Compatri, aut iste ex Commatris manibus susciperet. Sanchez n. 3. Vincent. de Just. de Dispens. Matr. l. 2. c. 5. n. 49. König n. 15. & teste Petr,

de Ledesm. de Matr. q. 56. art. 3. col. antepen. decretum est à S. Congr. Card. 3. Similiter non sufficit tactus momentaneus digito, vel manu, sed exigitur, Patrinus sic infantem tangere, ut verè teneant, vel levent ex Sacro Fonte; hoc enim solum est esse verè susceptorem, quod requiritur can. post susceptum 5. caus. 30. q. 3. can. si quies 3. caus. cit. q. 2. c. nedum 1. h. tit. in 6. ubi cognatio præcisè sustentationi, levationi, susceptioni, aut tactui attribuitur. Non requiritur tamen, ut baptizatum Patrinus tangat immediatè, sed sufficit, si tangat contectum vestibus, vel teneat in quodam linteo, aut in disco; quia istud est verè tangere, ac tenere. Sanch. n. 6.

4. Requiritur aliqui, ut Patrinus pro baptizato respondeat, saltem si iste sit infans. Ita Franc. in c. 1. pr. n. 2. h. tit. in 6. Brunell. de Sponsal. concl. 20. n. 19. Henric. de Boich. in c. 6. n. 5. qui proinde inferunt, mutum incapacem esse hujus Cognationis Spirituales, & muneris patris in Baptismo obeundi. Sumunt ex can. primà igitur 73. juncta Gloss. V. cautione, & can. vos ante omnia 105. de consecr. dist. 4. ubi dicitur, Patrinus debere fidejuberè pro parvulis, ut autem sint fidejussores, verba sunt necessaria l. blanditus 12. C. de fidejussor. Sed dicendum, Cognationem hanc à Patrino sola susceptione contrahi, & nullatenus ad id responsum Patrinorum desiderari. Ita Archidia. in c. nedum 1. n. 4. §. 8. eadem h. tit. in 6. Joan. Andr. ibid. n. 2. Sylv. V. Matrimonium 8. q. 7. dist. 13. Covar. p. 2. de Sponsal. c. 6. §. 4. n. 7. Henric. l. 12. de Matr. c. 11. n. 3. Sanch. l. 7. D. 56. n. 10. Honor. hic n. 3. & sumitur ex c. nedum cit. & alijs Juribus hæcenus allegatis, quæ solius susceptionis, tenionis &c. mentionem faciunt. Conf. quia responsio Patrinorum pro baptizato ad Catechismum spectat; nam in Baptismo ipso nulla fit interrogatio, vel responsio. Ad textus in contrarium allegatos Sanch. n. 11. respondet, eos solum loqui de Patrino Catechismo.

5. Requiritur, ut Sacramentum Baptismi, vel Confirmationis validè sit collatum; nam si ex defectu materiæ, formæ, vel intentionis invalidè collatum sit, Cognatio hæc, & Impedimentum non nascitur. Sanch. l. 7. de Matr. D. 60. n. 5. Conink D. 32. n. 31. Pirhing hic n. 36. König n. 12. pr. Wiestner n. 16. Reiffenstuel n. 13. Magnif. P. Schmier p. 3. de Matr. c. 3. n. 231. Ratio est, quia Jura, quæ Spiritualem Cognationem statuunt, eam oriri ajunt ex Baptismo, quo carnaliter genitus spiritualiter regeneratur. atqui talis Spirituales regeneratio non datur casu, quo Baptismus ex quocunque defectu substantiali collatus est invalidè, ergo neque ex eo oritur Cognatio Spirituales. Conf. 1. Quia quod nullum est, nullum producit effectum c. illud 8. de Jur.

Jur. Patron. & l. si se non obtulit 4. §. con-
denatum 6. ff. de re judic. cui concordat
Reg. 52. in 6. ibi, Non præstat impedimentum,
quod de Jure non sortitur effectum. atqui effe-
ctus Baptismi est Cognatio Spirituali, ergo
ista non producitur à Baptismo, qui ex de-
fectu substantiali est nullus. Conf. 2. Quia
quando principale non subsistit, nec accesso-
rium validum esse potest; hoc enim naturam
principalis sequitur Reg. accessorium 42. in 6,
atqui Cognatio Spirituali est accessoria Bap-
tismo, & Confirmationi. ergo his non sub-
sistentibus, neque illa inducitur. Ex quo se-
quitur, non contrahi Cognationem Spiritua-
lem per temerariam, & sacrilegam iteratio-
nem istorum Sacramentorum; quia hujus-
modi iterata administratio istorum Sacra-
mentorum invalida est can. 47. Apostol.
Conc. Flor. in Decret. Eugen. §. quinto, &
Trid. sess. 7. can. 9. de Sacr. in gener. & can.
11. de Baptis.

41 6. Ut Patrinus ex susceptione in Con-
firmatione Spiritualem Cognationem con-
trahat, specialiter requiritur, ut ipse quo-
que antea fuerit confirmatus. Sanch. l. 7.
de Matr. D. 60. n. 20. Conink D. 32. n.
37. Pignatell. tom. 1. consult. 10. per totam.
König hic n. 17. Reiffenstuel n. 27. & ita
declaratum est à S. Congr. in Liciens. 13. Jun.
1654. Facit etiam pro hoc Pontificale
Romanum p. 1. tit. 1. de Conf. ibi: Nullus,
qui non est confirmatus, potest esse in Confir-
matione Patrinus. Imò idipsum clarè etiam
statutum est can. in Baptismo 102. de con-
secr. dist. 4. ibi, In Baptismo, & in Chri-
smate non potest alium suscipere in filiolem,
qui non est baptizatus, vel confirmatus. Ra-
tio est, quia talis, licet jam habeat esse
spirituale per Baptismum, non tamen ha-
bet conditiones per Ecclesiam requisitas,
ut sit Patrinus in Sacramento Confirmationis.
Neque obstat, quòd Episcopus, non in-
signitus Sacramento Confirmationis, verè
contrahat cognationem, si puerum confir-
met; nam disparitas est: quia, ut confir-
mans Cognationem contrahat, plus non
requiritur, quàm ut Sacramentum Confir-
mationis validè conferat; ut Patrinus eam
contrahat, opus est, ut sit verus susceptor,
& conf. instructus sit qualitatibus ad hoc ab
Ecclesia requisitis.

42 Queritur 6. An dicta Cognationis
Impedimentum contrahat, & propterea de-
biti conjugalis petendi Jure privetur vir bap-
tizans, aut ex Baptismo levans prolem ex
legitima uxore susceptam? Certum est 1.
quòd eam Cognationem non contrahat, si
prolem, ex legitima sua uxore à se suscep-
tam, baptizet in necessitate, ut patet ex can.
ad limina 7. caus. 30. q. 1. ubi ratio reddi-
tur; quia inculpabile judicandum quod necessi-
tas intulit. Navar. Man. c. 16. n. 40. Sanch. l. 9.
de Matr. D. 26. n. 2 Barbof. in can. cit. n. 7. &
9. Pirhing hic n. 39. Wietner ibid. n. 19.
B. P. Schmalzgrueber L. IV.

Certum est 2. Similiter patrem non
contrahere Cognationem Spiritualem, &
propterea non impediri à petitione debiti, si
conjugis suæ vel communem filium ex Sa-
cramento Baptismi, aut Confirmationis sus-
cipiat tanquam Patrinus in necessitate, &
casu, quo nullus alius Patrinus haberi po-
test. Sanch. l. cit. n. 3 Laym. l. 5 tr. 10. p.
4. c. 8. n. 7. Vivian. in c. si vir. 2. §. si verò
Spirituali h. tit. Fagnan. ibid. n. 8. Zœf. hic
n. 9. Pirhing n. 39. Schambog. n. 6. Engl.
n. 8. König n. 19. Reiffenstuel n. 15. Ne-
que obest, quòd ad valorem Baptismi non sit
necessarius Patrinus; quia saltem est de præ-
cepto, & in Baptismo etiam privato hone-
stus adhibetur. igitur pater eo casu levans
uxoris, aut communem prolem propterea
nullum incurere debet impedimentum pe-
tendi debitum conjugale. Conf. nam im-
pedimentum petendi debitum Jure Canonico
statutum est in pœnam delicti; parens
autem hoc casu nil deliquit, si Patrinus exi-
stat filij sui, quando alius haberi nequit. er-
go &c.

Certum est 3. Eandem Cognationem
cum sua uxore, & impedimentum petendi
debitum etiam non incurere patrem, si
propriam filium, etiam extra necessitatem,
baptizet, vel ex Baptismo, aut Confirmatio-
ne suscipiat per probabilem ignorantiam Ju-
ris, aut facti. Abb. in c. 2. b. tit. n. 4. Alex.
de Nevo ibid. n. 6. Vivian. §. quoad verò,
Barbof. n. 4. Wagnereck not. 2. Laym. l.
cit. n. 8. §. illud verò, Zœf. n. 9. hic, Pirhing
n. 39. Schambog. n. 32. König n. 19. Ra-
tio est, quia cum id solo Jure Ecclesiastico
prohibitum sit, ideo, qui hoc Jus probabi-
liter ignorat, sicut excusatur à culpa, ita
etiam ab annexa pœna; nemo enim sine cul-
pa Jure suo privari debet. Imò Sanch. l. 9.
de Matr. D. 32. n. 47. Barbof. in c. 2. b. tit. n.
5. & alij apud istos, procedere istud vol-
unt etiam in casu, quo pater ita suscipiens
laborat ignorantia facti crassa, modò non sit
affectata, vel ita crassa, ut ingens temeritas
sit ignorare; quia pœnam privationis Jus
imponit scienti ubi autem Jus pœnam im-
ponit aliquid facienti scienter, excusat ab ea
ignorantia quæcunque non affectata, & quæ
non est adeo crassa, ut sit ingens temeritas,
prout ostendit Sanch. D. cit. n. 36. 39.
& 40.

Certum est 4. Non contrahi Cognationem
Spiritualement à patre, & proinde istum
non privari Jure exigendi debitum, qui non
ut susceptor, & intendens exercere cere-
moniam Ecclesiæ, sed materialiter solum
teneret prolem uxoris, aut suam communem,
ut commodiùs baptizetur. Sanch. l. 9. D.
36. n. 4. quia non est verus susceptor.

Certum est 5. Casu, quo pater pro-
priam prolem, ex fornicatione susceptam,
etiam in necessitate baptizat, aut suscipit ex
Baptismo, ab eo omnino contrahi Cognationem
Nn

tionem Spiritualem cum prole, & prolis matre. ita, ut hanc ducere non amplius possit. Sanch. l. 7. de Matr. D. 62. n. 11. Fagnan. in c. si vir cit. n. 9. Zoc. hic n. 9. Engl. n. 8. Schambog. n. 7. Wiestner n. 19. & ratio est, quia pater baptizans, vel suscipiens legitimam prolem suam, aut uxoris suae solum ideo non privatur Jure petendi debitum conjugale, quia ipsi ad hoc petendum per Matrimonij contractum jus jam quaesitum est, quo proinde sine culpa spoliari non debet. igitur vim suam Cognatio Spiritualis exeret in casu, quo baptizanti, vel suscipienti tale jus non est quaesitum, prout quaesitum non est in casu presenti. Haec certa apud omnes, vel saltem plerosque sunt.

46 *Dubium*, & à DD. in utramque partem magno studio agitata Controversia est, an debiti conjugalis exigendi jure hodie privetur vir prolem, ex legitima uxore susceptam, extra casum necessitatis scienter baptizans, vel ex Baptismo levans? Affirmant S. Thom. in 4. dist. 42. q. 1. art. 1. Corp. S. Bonavent. ibid. art. 1. q. 2. n. 8. Host. in c. si vir 2. n. 3. §. patrocinari, Abb. ibid. n. 5. Alex. de Nevo n. 8. Sylv. V. Matrimonium 8. q. 7. dist. 1. §. 2. Armill. V. eod. n. 9. Navar. Man. c. 22. n. 40. Gaëta Repet. can. ad limina 30. q. 1. §. 4. n. 439. Philarc. de Offic. Sacerd. tom. 1. p. 2. l. 2. n. 11. ad fin. Sanch. l. 9. de Matr. D. 26. n. 7. Tann. tom. 4. D. 8. q. 4. dub. 4. n. 7. Laym. l. 5. tr. 10. p. 4. c. 8. n. 8. Gutier. de Matr. c. 100. n. 5. Vivian. in c. si vir cit. §. si verò ambo, Barbos. ibid. n. 3. Wagnereck not. 1. Vallenf. hic n. 8. Pirhing n. 29. Schambog. n. 5. §. 32. Clericat. decis. 23. n. 29. & apud hos alij magno número.

47 Nituntur 1. *Authoritate can. pervenit* 1. & can. siquis silastrum 2. caus. 30. q. 1. ubi conjuges baptizantes, aut ex Baptismo, vel Confirmatione suscipientes proprios suos, aut alterutrum filios jubentur separari, sive à conjugalis thori usu removeri indiscriminatim. 2. can. nōsse 3. & can. ad limina 7. q. cit. quorum textuum priore separantur, sive communis thori usus interdicitur ijs, quorum alter filium in Sacro Fonte levavit cum alterius consensu; posteriore is, qui filium baptizavit, non separatur à conjugate, ex ratione, quòd dicatur id bona fide egisse. igitur argumento ducto à sensu contrario, fuisset separandus, si id fecisset culpabiliter, & extra casum necessitatis. 3. c. si vir 2. b. tit. conjux, qui propriam prolem, non postulante ulla necessitate, scienter ex Sacro fonte suscepit, jubetur reddere debitum conjugati, quòd ei fraus sua, & dolus non debeat patrocinari. atqui hæc ratio cessat quoad debiti exactionem, ergo hæc illi hoc textu censetur interdicta. 4. Conjuges hujusmodi actu contrahunt Cognationem Spiritualem, quantum potest Jure contrahi. igitur nisi hujusmodi conjugati Jus petendi debitum, adstruatur à Jure, eà privabitur.

non autem adstruitur ullo Juris textu, ergo &c. 5. Quando supervenit Impedimentum dirimens Matrimonio jam contracto, debiti exigendi jure generaliter privat eum, cujus actione inductum est, ut patet in afinitate orta ex commercio carnali cum sanguinea conjugis; item in Voto solenni edito per Professionem Religiosam, vel susceptionem Ordinis Sacri, tale impedimentum supervenit in casu presenti, nempe Cognatio Spiritualis, ergo &c.

Verum his non obstantibus, dicendum, hodie conjugem, qui ita propriam prolem extra necessitatem baptizat, vel ex Baptismo, aut Confirmatione suscipit, non privari jure petendi debitum. Ita Gloss. in c. si vir, cit. V. debitum, Ancharan. ibid. in fin. Archidiac. in can. nōsse cit. §. in prima, Durand. in 4. dist. 42. q. 1. art. 3. n. 11. fin. Suar. 3. p. q. 67. de Baptism. art. 8. §. quocirca, Conink D. 34. dub. 8. à n. 66. Perez D. 29. de Matr. sect. 6. n. 9. Zoc. hic n. 9. Wiestner n. 25. Reiffenstuel n. 30. Sumitur 1. ex c. de eo 5. caus. 30. q. 1. ibi, Si autem conjuges legitimi, unus, aut ambo, ex industria fecerint, ut filium suum de Fonte susciperent, si inupti permanere voluerint, bonum est; sin autem, gravis penitentia insidiatore injungatur, & simul maneant: ubi nota, quòd simul manere, & conjugio uti permittantur, si ambo ex industria fecerint, atqui hoc permitti non possit, si ita suscipiendo prolem ex Baptismo incurreretur impedimentum petendi debitum; nam tali casu uterque id incurrisset, & cons. neuter possit petere, utpote qui voluntarie contrahendo impedimentum cessissent mutuo sibi jure debitum petendi, aut eo jure fuissent privati à Canone. 2. Et præcipue ex c. si vir. 2. b. tit. ubi Pontifex Alexander III. ita suscipientibus ex Baptismo filios suadet continentiam, debiti tamen exactionem permittit utrique conjugati, tam ei, qui scienter prolem suam à Baptismo suscepit, quam innocenti æqualiter, quippe cum utrumque æquiparet quoad permissionem actuum conjugalium. Verba textus sunt: Non sunt ab invicem separandi, nec alteri debitum debent subtrahere, nisi ad continentiam servandam possint induci: quia si ex ignorantia id factum est, eos ignorantia excusare videtur; si ex malitia, eis sua fraus non debet patrocinari, vel dolus. 3. Ex ratione; quia causa usum conjugij tali casu permittendi utrique conjugati iustissima fuit, evidens videlicet, & manifestum periculum incontinentiæ, & periculum animæ, in quo versaretur is, qui in eodem lecto cum conjugate dormire cogeretur sine jure exigendi debitum: quod periculum merito probat, privationem Juris petendi debitum hoc casu non esse asserendam sine aperto Juris textu, qualis tamen, qui hodie vigeat, in proposito dubitationis casu nullus reperitur.

Ad Argumenta n. 47. allata facilis est responsio. Ad 1. § 2. Textus illi solum probant de Jure antiquo, & quidem plus, quam Adversarij vellent; nam illo Jure non solum illi, qui prolem suam scienter ex Baptismo susceperit, sed etiam illi, qui igno- rante, jus petendi debitum conjugale ablatum fuit. Verum hic antiquorum Cano- num rigor fuit temperatus Jure novo c. si vir cit. ubi ab ipsis recessum est, ut agnoscat ipse Sanch. D. 26. cit. n. 7. qui propterea fa- tetur, se DD. duntaxat autoritate niti. Ad 2. Illo textu reprehenditur malitia illorum, qui, quod odissent conjuges suos, levabant suos liberos ex Baptismo, vel Confirmatio- ne, & pretextu Cognationis Spiritualis in- de contractæ, volebant illos fraudare jure suo: contra quos Pontifex pronuntiat, eos adhuc obligari ad reddendum debitum, non tamen negat, quod illud etiam possint pete- re. Ad 4. Esto, quod Spiritualis Cognatio, quantum Jure potest, contrahatur hoc casu, effectum tamen, seu vim privandi ju- re debitum exigendi moderno Jure non ha- bet, quippe quo, ut vidimus, antiquorum Canonum rigor correctus est. Ad 5. Quod per affinitatem, ortam ex commercio car- nali cum consanguinea conjugis, & per Pro- fessionem Religiosam, aut susceptionem SS. Ordinum incuratur privatio Juris petendi debitum, in Jure clarè exprimitur: de Affi- nitate quidem c. si quis 1. & c. transmissa 4. de eo, qui cognovit § 6. de Voto solenni au- tem c. quidam 3. & c. placet 12. de convers. conjugat, tam clari textus moderni Juris non habentur de privatione juris petendi debi- tum in eo, qui prolem suam ex Baptismo susceperit.

Quæritur 7. An dicta Cognationis impedimentum contrahatur etiam a Laico, baptizante privatim, & in necessitate ali- quem extraneum, qui non est ipsius filius? Negant aliqui, quos tacito nomine refert Paludan, in 4. dist. 42. q. 1. art. 1. concl. 4. n. 9. & rationem dubitandi facit 1. resolutio Quæstionis præcedentis; nam, ut n. 42. dictum est, Cognationis istius impedimen- tum non contrahunt parentes, si eo casu libe- ros suos baptizant. 2. Paritas rationis; quia ut habetur can. ad limina 7. caus. 30. q. 1. is, qui proprium filium in necessitate bapti- zat, non arcetur à petitione debiti, quod injustum sit propter actum præcepti pœ- nam subire: quæ ratio æquè militat in casu proposito; si enim ob id inter baptizan- tem, & baptizatum, ejusque parentes ori- retur Cognatio Spiritualis, privaretur per actum præcepti libertate ineundi Matrimonij cum illis, ac proinde pœnam incurreret. 3. c. fin. b. tit. ibi, Pro eo, quod ipsum pater mulieris ejusdem, qui Sacerdos extitit, baptiza- vit, ponderatur, baptizantem fuisse Sacer- dotem, ut Cognatio Spiritualis contrahere- tur, igitur si Laicus sit, non contrahetur.

R. P. Schmalzgruber L. IV.

Sed dicendum, Cognationem istam induci etiam per Baptismum privatim collatum in necessitate à Laico. Ita Abb. in c. fin. cit. n. 8. Bellam. in c. 1. de convers. infidel. n. 2. Brunell. de Sponsal. concl. 20. n. 20. Navar. Man. c. 22. n. 40. fin. Covar. de Sponsal. p. 2. c. 6. §. 4. n. 4. Henric. l. 12. de Matr. c. 11. n. 1. Sanch. l. 7. de Matr. D. 62. n. 10. Pont. l. 7. c. 41. n. 5. Gu- tier. de Matr. c. 100. n. 7. § 11. Perez D. 29. sect. 3. n. 2. Laym. l. 5. tr. 10. p. 4. c. 8. n. 6. Bosco de Imped. Matr. sect. 5. concl. 5. Fagnan. in c. si vir. cit. n. 6. Barbof. in c. fin. cod. n. 2. Wagnereck ibid. in Exeges. Passerin. in c. 1. n. 5. in 6. Zœl. hic n. 9. Ho- nor. n. 1. Engl. n. 7. Pirhing n. 39. Scham- bog. n. 32. König n. 12. v. ubi, Wiestner n. 18. Reiffenstuel n. 14. Magnif. P. Schmier p. 3. de Matr. c. 3. n. 234. Ratio est, quia Ju- re expressum est, Cognationem Spiritualem oriri ex vero Baptismo, neque distinguitur inter baptismum collatum solemniter, & non solemniter, à Laico, vel Presbytero, igitur dicendum, in utroque Cognationem hanc contrahi; nam in utroque baptizatus verè regeneratur spiritualiter, propter quam re- generationem Jus Ecclesiasticum introduxit hanc Cognationem.

Proceditque hoc etiam in Sponsis de futuro; nam si istorum aliquis, etiam in necessitate, baptizet prolem suæ Sponsæ, contrahit Impedimentum Cognationis Spi- ritualis, ita, ut cum illa Matrimonium sine dispensatione inire non possit, saltem, si sciat, eam esse prolem suæ Sponsæ. Navar. Man. c. 16. n. 34. Laym. n. 6. cit. Pirhing n. 39. fin. Hinc disparitas est inter eum, qui baptizat prolem suæ Sponsæ de futuro, & inter illum, qui baptizat prolem suæ uxoris, vel suam communem: nam hic, præsertim si in ne- cessitate baptizet, secundum dicta n. 42. non incurrit Impedimentum petendi debi- tum; quia ipsi post nuptias quæsitum est jus petendi debitum, & si quando hoc Jure pri- vatur, privatur in pœnam, quam nemo in- currit absque culpa. Inter solutos autem, seu nondum Matrimonio ligatos Cognatio Spiritualis non censetur pœna, sed moralis inhabilitas ad Matrimonium ex dispositione Juris Canonici, qualis inhabilitas etiam sine culpa potest contrahi, Laym. c. 8. cit. n. 7. sed causam.

Ex quo patet responsio ad Argumen- ta opposita. Ad 1. Inter Conjuges Ecclesia noluit induci Cognationem Spiritualem, quæ obstat petitioni debiti, quod æquum non sit, conjugem, saltem, dum sine culpa, & in necessitate prolem suam baptizat, incurrere propterea damnum, & privationem Juris exigendi debitum: quæ ratio non urget in casu Quæstionis præsentis. Ad 2. Cognatio Spiritualis inter solutos, quæ subsequens Matrimonium dirimit cum baptizata, & ejus parentibus, ut n. præc. dictum est, nul-

Nh 2

nul-

